

การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กไทย

THE ENHANCEMENT OF LOVE READING HABIT FOR THAI CHILDREN

โสภาส สุขหวาน¹, ดร.พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์², ดร.ศุภวรรณ สัจจพิบูล³, ดร.รุ่งรอง สมมิตร⁴, ดร.กัมปนาท บริบูรณ์⁵,
ดร.สมปอง ใจดีไชย², อ.อดิศร เรืองกิจจานนท์²

Ophat Sukwan¹, Dr.Patcharaporn Srisawat², Dr.Suppawan Sajjapiboon³, Dr.Rungrong Sommitr⁴,
Dr.Gumpanat Boriboon⁵, Dr.Sompong Chaideecheoy², Adisorn Rueangkitchanan²

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กไทย โดยการใช้ระบบบริหารจัดการและกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน คณะทำงานที่ร่วมกันดำเนินการ ได้แก่ คณะวิจัย นิสิตจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชน ของโรงเรียนวัดพลอยกระจ่างศรี ดำเนินการในช่วงเดือนมิถุนายน 2558 – กรกฎาคม 2559 ทำการหาประสิทธิภาพของการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กไทย ในด้านความพึงพอใจต่อการใช้ระบบบริหารจัดการและกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ด้านพฤติกรรมการอ่านของนักเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาไทย รูปแบบการวิจัยใช้การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยขั้นตอนการดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น **ตอนที่ 1 การพัฒนาระบบบริหารจัดการและกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน** โดยผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ คณะวิจัย ผู้บริหารและคณะครู โรงเรียนวัดพลอยกระจ่างศรี รวมทั้งสิ้น 10 คน ใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) การสังเกต (Observe) การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus group) และสังเคราะห์เพื่อให้เห็นโครงสร้างของความต้องการในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นภายในโรงเรียน และนำเสนอข้อสรุปเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาระบบบริหารจัดการและกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน **ตอนที่ 2 การดำเนินการใช้ระบบบริหารจัดการและกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน** ดำเนินการตามวงจร PDCA โดย การวางแผน (Plan) การดำเนินการตามแผน (Do) การตรวจสอบประเมินผล (Check) และการปรับปรุงแก้ไขเพื่อการปรับปรุงแผนการดำเนินการใหม่ (Act) **ตอนที่ 3 การหาประสิทธิภาพ** พบว่า ความพึงพอใจต่อการใช้ระบบบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58) และกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 1) กิจกรรมระดับโรงเรียน อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66) 2) กิจกรรมระดับห้องเรียนอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58) 3) กิจกรรมระดับนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49) 4) กิจกรรมระดับครอบครัวอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59) พฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเฉลี่ยอยู่ในระดับร้อยละ 77.37 โดยที่จำนวนนักเรียนที่มีร้อยละของพฤติกรรมการอ่านร้อยละ 80 ขึ้นไปมีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 58.65 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนโรงเรียนวัดพลอยกระจ่างศรี ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ผลการสอบ NT ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 42.14 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศที่คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 46.64 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใช้ผลการทดสอบ O-NET วิชาภาษาไทย ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 55.68 สูงกว่า

¹อาจารย์ประจำภาควิชาอุตสาหกรรมการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

²อาจารย์ประจำภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

³อาจารย์ประจำสาขาวิชาการมัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

⁴อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

⁵อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ค่าเฉลี่ยระดับประเทศที่คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 49.33 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใช้การทดสอบ O-NET วิชาภาษาไทยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 34.80 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศที่คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 42.64

คำสำคัญ : ระบบบริหารจัดการ กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

ABSTRACT

The objectives of the research was to enhance the love reading habit for Thai children which included the management system and activities of love reading habit enhancement for Thai children. The research team involved with researchers, students from the Faculty of Education, Srinakharinwirot University, the administrators, teachers, students from Wat Ploykrajangsri School, parents and other members from the surrounding community. This research had run during June 2015 – July 2016, investigating the effectiveness of the management system and activities of love reading habit enhancement for Thai children based on the satisfaction, Love Reading habit component and the Academic Achievement component in Thai Language Studies. The research methodology was the Participatory Action Research (PAR). The researchers divided the researching process into 3 parts; **Part 1: Management System and Activities Development**, applying the In-Depth Interview, observation, focus group technique and the synthesis of the Instructional love reading habit enhancement Needs within the school environment and the summary presentation of its findings in developing the system and Activities. **Part 2: Intervention in Action**, according to Plan-Do-Check-Act cycle. Finally, **Part 3 : The evaluation to effectiveness**, which applied the statistical analysis with Mean (M), Standard Deviation(SD) and percentage. The research findings showed that the satisfaction towards the system of love reading habit enhancement management was high (Mean = 4.00, SD = 0.58). The Love Reading habit Enhancement Activities on 1) the school-based approach was high (Mean = 4.50, SD = 0.66), 2) the classroom-based approach was high (Mean = 4.42, SD = 0.58), 3) the individual-based approach was high (Mean = 4.63, SD = 0.49), and 4) the family-based approach was the highest (Mean = 4.50, SD = 0.59). The Love Reading Behavior of both primary and secondary school students was 77.37 % . The finding was interestingly found 58.65 % of the sample group coming from the 80th percentile onwards (61 persons). In term of the Academic Achievement aspect, grade 3 students received 42.14 % as NT score which was lower than the National Standardized Test Score (46.64%), grade 6 students received 55.68 % as the O-Net score which was higher than the National Standardized Test Score (49.33%), grade 9 students received 34.80 % as the O-Net Score which was lower than the National Standardized Test Score (42.64%).

Keyword : Management system, Love reading habit enhancement activities

บทนำ

จากการสำรวจปัญหาและความต้องการในพื้นที่จังหวัดนครนายกและสระแก้วของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า หลักสูตรการศึกษามีการปรับปรุงไปตามรอบระยะเวลาและกรอบนโยบาย ส่งผลให้ครูและนักเรียนต้องมีการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น แต่ทั้งนี้กลับพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ การบริหารจัดการในโรงเรียนขนาดเล็กยังขาดแคลนครูที่ตรงตามสาระการเรียนรู้ที่จะสอน และการมีครูไม่เพียงพอต่อสาระการเรียนรู้ ต่อชั้นเรียน ทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพ การขาดแคลนสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย ขาดอุปกรณ์การเรียนรู้ กิจกรรม และนวัตกรรมรูปแบบใหม่ๆ ที่จะช่วยพัฒนาการเรียนรู้ให้ดีขึ้น นักเรียนขาดทักษะทางภาษาและการสื่อสาร การเขียน การคิดวิเคราะห์ ตลอดจนขาดการมีส่วนร่วมของชุมชน ครอบครัว และโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สูงอายุที่เป็นกลไกสำคัญต่อการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานในครอบครัว เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ การเรียนรู้ของนักเรียนที่กล่าวมานั้น ส่วนหนึ่งเกิดจากพฤติกรรมกรเรียนรู้ของนักเรียนและการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน ทั้งในโรงเรียน ในห้องเรียนและในครอบครัว ปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยกระตุ้นพฤติกรรมกรเรียนรู้ของตัวนักเรียนคือเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นกับเด็กนักเรียน

ทั้งนี้ การอ่าน เป็นทักษะที่มีความสำคัญแก่มนุษย์ทุกเพศวัย ทั้งในด้านการพัฒนาตนเอง การศึกษา และการดำเนินชีวิต ดังที่ Palani (2012) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านที่มีประสิทธิภาพเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ โดยการอ่านมีความสัมพันธ์กับกระบวนการจัดการเรียนรู้ กล่าวคือจะทำให้การจัดการศึกษาประสบความสำเร็จต้องมีนิสัยการอ่านที่ดี ซึ่งนิสัยรักการอ่านที่ดีเป็นสิ่งจำเป็นต่อการสร้างสังคมแห่งความรู้ ช่วยพัฒนาบุคลิกภาพ พัฒนาการคิดและการสร้างสรรค์ ด้วยเหตุนี้ ปัจจัยสำคัญหนึ่งในการที่จะพัฒนา

ให้เยาวชนมีทักษะการอ่านที่มีประสิทธิภาพ คือ การสร้างนิสัยรักการอ่าน ซึ่งเป็นความประพฤติ หรือพฤติกรรมที่เคยชินกับการอ่านเป็นประจำ เป็นการแสดงออกถึงความสนใจ ใส่ใจในการอ่านอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเพิ่มความรู้ความสามารถแก่ตนเอง (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2542: 55) การมีนิสัยรักการอ่านจะส่งผลต่อการพัฒนาเยาวชนในด้านต่างๆ ดังที่ Bashir & Mattoo (2012) ได้กล่าวไว้ว่า นิสัยรักการอ่านช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในองค์ความรู้ที่ได้รับ และเปรียบเสมือนการติดอาวุธทางปัญญาที่เข้มแข็งให้กับตัวนักเรียน และสอดคล้องกับผลกรวิจัยของ Owusu-Acheaw (2014: 1) ที่ช่วยยืนยันว่านิสัยรักการอ่านมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้น หากเยาวชนไทยมีนิสัยรักการอ่าน ก็จะสามารถพัฒนาความสามารถในการศึกษาเล่าเรียนต่อไป

ดังนั้นจากปัญหาในพื้นที่และความสำคัญของการอ่านตามที่กล่าวมาในเบื้องต้น คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการ “โครงการรณรงค์ส่งเสริมสร้างสรรคเด็กไทยส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน” เพื่อพัฒนาให้ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ศึกษานิเทศก์และนักการศึกษา รวมทั้งผู้สนใจ ให้มีความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของในแต่ละช่วงวัยและช่วยในการพัฒนาเด็กในช่วงก่อนวัยเรียนและวัยเรียนให้มีนิสัยรักการอ่าน โดยคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการกับโรงเรียนในเขตอำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก สังกัดพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครนายก ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย “หนึ่งมหาวิทยาลัยหนึ่งจังหวัด” โดยมีการฝึกอบรมครูเพื่อให้ความรู้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน มีการติดตามผลการดำเนินงาน พบว่าโรงเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมได้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน แต่ยังไม่สม่ำเสมอทั้งนี้เนื่องจากการขาดหนังสือสำหรับใช้ในกิจกรรมเพื่อการอ่าน หรือขาดองค์ความรู้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในรูปแบบใหม่ๆ และหลากหลาย

ด้วยเหตุนี้ คณะนักวิจัยซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและการพัฒนาการเรียนรู้ เห็นความสำคัญดังกล่าวจึงมุ่งส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นกับ

เด็กไทยโดยใช้ระบบบริหารจัดการและกิจกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กไทยภายใต้การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างนิสัยรักการอ่านให้เกิดความเข้าใจและเล็งเห็นความสำคัญของการอ่านที่มีต่อการพัฒนาเด็กไทย โดยผู้ที่มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ประกอบด้วย ครู ผู้ปกครอง นักการศึกษา และผู้ที่สนใจ และร่วมกันส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กไทยให้เป็นต้นแบบสำหรับการนำไปใช้ในโรงเรียนต่างๆ ให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นกับเด็กไทยโดยใช้ระบบบริหารจัดการและกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่พัฒนาขึ้น

ความสำคัญของการวิจัย

การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กไทยโดยใช้ระบบบริหารจัดการและกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สามารถกระตุ้นนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นกับเด็กไทย ส่งผลให้เกิดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้รอบตัว และส่งผลต่อพัฒนาการทางด้านการเรียนสูงขึ้น

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยมีขอบเขตการวิจัยดังนี้ คือ

ขอบเขตด้านเนื้อหา การดำเนินการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กไทย ประกอบด้วยการพัฒนาและการใช้ระบบบริหารจัดการและกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ บุคลากรที่เกี่ยวข้องโรงเรียนสังกัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชน ของโรงเรียนวัดพลอยกระจ่างศรี

ระยะเวลาการดำเนินการการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการในช่วงเดือนมิถุนายน 2558 – กรกฎาคม 2559

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

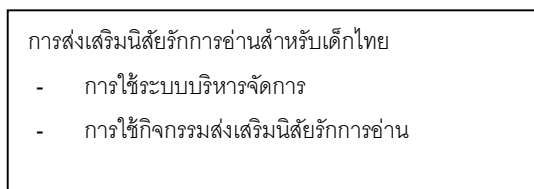
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กไทย ซึ่งประกอบด้วยการใช้ระบบบริหารจัดการและกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

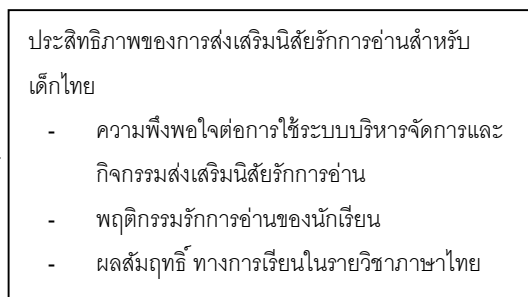
ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพของการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กไทย ซึ่งประกอบด้วย 1) ความพึงพอใจต่อการใช้ระบบบริหารจัดการและกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 2) พฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน และ 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาไทย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวความคิดของการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ความพึงพอใจต่อการใช้ระบบบริหารจัดการและกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่พัฒนาขึ้นเพื่อการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กไทย อยู่ในระดับมาก และส่งผลต่อพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาไทยอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ

วิธีดำเนินการวิจัย

การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กไทยเป็นการดำเนินการวิจัยควบคู่กับการดำเนินโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชน ที่ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2555 เป็นต้นมา โดยการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการดำเนินการในปีงบประมาณ 2559 เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (สมโภชน์ อเนกสุข, 2548) โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนาระบบบริหารจัดการและกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

ในการพัฒนาระบบบริหารจัดการและกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (พิศมัย รัตนโรจน์สกุล, 2558) ซึ่งประกอบไปด้วยแนวทางการดำเนินการดังนี้

1. การศึกษาแนวคิด ดำเนินการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับสภาพปัญหาและความต้องการในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนใน

สังกัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับชั้นการศึกษาปฐมวัย ระดับชั้นประถมศึกษา และชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

2. การดำเนินการวิจัย ใช้โรงเรียนวัดพลอยกระจ่างศรี เป็นพื้นที่ในการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เนื่องจากเป็นพื้นที่การให้บริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาและประถมศึกษาแบบขยายโอกาส ที่มีความต้องการในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้กับนักเรียนในโรงเรียน โดยช่วงเวลาของการดำเนินการ ในช่วงเดือน มิถุนายน – กรกฎาคม 2558 ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารและคณะครูรวมทั้งสิ้น 6 คน การเก็บข้อมูลการวิจัย ใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) การสังเกต (Observe) การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus group) ทั้งนี้แนวคำถามครอบคลุมเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน การสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนในด้านระบบบริหารจัดการและกิจกรรมการอ่าน และการพัฒนาระบบบริหารจัดการและกิจกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านอย่างเป็นระบบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยตีความจากการสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกต และการสนทนากลุ่มย่อย และสังเคราะห์ความต้องการในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นภายในโรงเรียน และนำเสนอข้อสรุปเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการ

พัฒนาระบบบริหารจัดการและกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านต่อไป

การพัฒนาระบบ

จากข้อสรุปที่ได้พัฒนาเป็นกรอบแนวคิดในการดำเนินการพัฒนาระบบบริหารจัดการและกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน คณะทำงานซึ่งประกอบด้วย คณะผู้วิจัย ผู้บริหาร คณะครู ร่วมกันประเมินความเหมาะสมก่อนนำไปใช้

ตอนที่ 2 การดำเนินการใช้ระบบบริหารจัดการและกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

การดำเนินการใช้ระบบบริหารจัดการและกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านใช้วงจร PDCA ในการดำเนินการ ซึ่งประกอบไปด้วยแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้ (พรวณี บุญประกอบ และคณะ, 2551)

1. การวางแผน (Plan) คณะทำงานซึ่งประกอบไปด้วย คณะผู้วิจัย ผู้บริหารและคณะครู จากโรงเรียนวัดพลอยกระจำศรี ดำเนินการประชุมร่วมกัน โดยมีการกำหนดระบบบริหารจัดการและกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน กำหนดผู้เข้าร่วม ขั้นตอนการดำเนินการ การเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนการวิเคราะห์และประเมินผล หลังจากนั้นดำเนินการประสานงาน ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือในการดำเนินการ และจัดสัมมนากลุ่มย่อยของคณะทำงานเพื่อสร้างจุดร่วมและเห็นความสำคัญในการใช้ระบบบริหารจัดการและกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

2. ดำเนินการตามแผน (Do) คณะทำงานดำเนินการตามแผนการในการใช้ระบบบริหารจัดการและกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ในระหว่างดำเนินการวิจัย มีการติดตามผลการดำเนินการ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน สอบถามปัญหาและอุปสรรคเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการดำเนินการในช่วงการดำเนินการตามแผน

3. การตรวจสอบประเมินผล (Check) คณะทำงานมีการสังเกตการใช้ระบบบริหารจัดการและกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยการสังเกต การสอบถามคณะครู

เพื่อศึกษาความเหมาะสมและผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนต่อนิสัยรักการอ่าน และใช้เป็นแนวทางทางในการพัฒนาและปรับปรุงต่อไป

4. การปรับปรุงแก้ไขเพื่อการปรับปรุงแผนการดำเนินการใหม่ (Act) จากผลการตรวจสอบประเมินผลในด้านเครื่องมือ ขั้นตอนในการดำเนินการปัญหาอุปสรรค นำมาอภิปรายร่วมกันระหว่างคณะทำงานเพื่อนำมาปรับปรุงระบบบริหารจัดการและกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในการดำเนินการในปีถัดไป

ตอนที่ 3 การหาประสิทธิภาพ

การดำเนินการในตอนที่ 3 ดำเนินการไปพร้อมกับการดำเนินการในตอนที่ 2 โดยใช้การวิจัยเชิงประเมิน (สุณีย์ เหมาะประสิทธิ์ , ศุภวรรณ สัจจพิบูล และ โอภาส สุขหวาน, 2558) มีการประเมินประสิทธิภาพในด้านความพึงพอใจต่อการใช้ระบบบริหารจัดการและกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาไทย โดยมีแนวทางในการดำเนินการดังนี้

1. ขั้นเตรียม การประเมินประสิทธิภาพพิจารณาในด้าน ความพึงพอใจต่อการใช้ระบบบริหารจัดการและกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน พฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาไทย โดยศึกษาและวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องวางแผนเก็บข้อมูลโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) คือ บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชน ทั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้ระบบบริหารจัดการและกิจกรรมรักการอ่าน ตามทัศนะของ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชน แบบสังเกตพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน โดยครูผู้สอนในชั้นเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาไทยโดยใช้ผลการทดสอบ NT และ O-NET ในรายวิชาภาษาไทย นำเครื่องมือไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหาร คณะครู

ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชน ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยสุ่มมา 5 คน เพื่อทดสอบความเข้าใจในข้อความถาม และการใช้แบบสอบถาม

2. ขั้นเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล คณะผู้วิจัย ดำเนินการเก็บข้อมูลกับตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถาม และการประชุมกลุ่มย่อย เก็บข้อมูลจาก ผู้บริหารและครู จำนวน 19 คน การประเมินพฤติกรรมการรักการอ่านของ นักเรียน 104 คนโดยครูประจำชั้น ผู้ปกครองและบุคคล ในชุมชน 35 คน หลังจากนั้น จัดประชุมคณะนักวิจัยเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์สภาพ ปัญหา และอุปสรรค ของการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กไทย และดำเนินการเขียนรายงานการวิจัย

3. สถิติและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบ NT และ O-NET ในรายวิชาภาษาไทย ทดสอบสมมติฐานด้วย t-test for independent samples one sample t-test สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์ เนื้อหา และเขียนบรรยายสรุป

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การพัฒนาระบบบริหารจัดการและ กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

1. ผลการพัฒนาระบบบริหารจัดการ ประกอบด้วย ขั้นตอนของระบบบริหารจัดการ 8 ขั้นตอน ได้แก่ 1. การกำหนดคณะกรรมการดำเนินการ 2. การประเมินสภาพ การดำเนินการเบื้องต้น 3. การกำหนดนโยบายรักการอ่าน 4. การประเมินศักยภาพด้านกิจกรรมรักการอ่าน 5. การกำหนดแผนการดำเนินงาน 6. การดำเนินการตามแผนงาน 7. การตรวจติดตามและประเมินผล และ 8. การ ทบทวน วิเคราะห์และแก้ไข

2. ผลการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน มีกิจกรรมในระดับต่างๆ ดังนี้

2.1 กิจกรรมระดับโรงเรียน วัตถุประสงค์ของ กิจกรรมระดับโรงเรียน จัดทำขึ้นเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม ของบุคลากรภายในโรงเรียน และกระตุ้นให้นักเรียน เตรียมพร้อมต่อการเรียนและกิจกรรมการอ่านในระดับ

ต่าง ๆ ต่อไป โดยแผนงานประกอบด้วย กิจกรรมตลาดนัดหนังสือ กิจกรรมเล่านิทาน กิจกรรมเลือกหนังสือเข้าห้องเรียน การประกวดสัญลักษณ์รักการอ่านประจำโรงเรียน การจัดนิทรรศการแสดงผลงานรักการอ่าน การตรวจติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

2.2 กิจกรรมระดับห้องเรียน วัตถุประสงค์ของ กิจกรรมระดับห้องเรียน จัดทำขึ้นเพื่อให้ครูใช้หนังสือที่นักเรียนเลือกหนังสือเข้าห้องเรียนจัดกิจกรรมการเรียน การสอนในรายวิชาต่างๆ และกระตุ้นให้นักเรียนเกิดนิสัยรักการอ่านในห้องเรียน โดยแผนงานประกอบด้วย กิจกรรมใช้หนังสือประกอบการเรียนการสอน กิจกรรมเล่านิทานในชั้นเรียน กิจกรรมสร้างสื่อการอ่านประจำห้องเรียน กิจกรรมป้ายนิเทศ

2.3 กิจกรรมระดับนักเรียน วัตถุประสงค์ของ กิจกรรมระดับนักเรียน จัดทำขึ้นเพื่อให้นักเรียนใช้หนังสือที่นักเรียนเลือกหนังสือเข้าห้องเรียนเพื่อการอ่านเสริม นิสัยและปัญญา และกระตุ้นให้นักเรียนเกิดนิสัยรักการอ่านในตัวเอง โดยแผนงานประกอบด้วย กิจกรรมกระเป๋า ยืมอ่าน กิจกรรมบันทึกรักการอ่าน กิจกรรมพี่เล่านิทาน ให้น้องฟัง กิจกรรมสร้างนิทานประจำโรงเรียน

2.4 กิจกรรมระดับครอบครัว วัตถุประสงค์ ของกิจกรรมระดับครอบครัว จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ปกครอง ของนักเรียนใช้หนังสือที่โรงเรียนเพื่อการอ่านเสริมนิสัย และปัญญา และกระตุ้นให้นักเรียนเกิดนิสัยรักการอ่านใน ตัวเอง ภายในกิจกรรมในครอบครัว โดยแผนงานประกอบด้วย กิจกรรมเฝ้าดูสื่อ กิจกรรมพาหนังสือกลับบ้าน กิจกรรม อ่านร่วมกันในครอบครัว กิจกรรมหมุนเวียนเปลี่ยนกันอ่าน

ภาพประกอบ 2 การเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กไทย

ตอนที่ 2 การดำเนินการใช้ระบบบริหารจัดการ และกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

การดำเนินการใช้ระบบบริหารจัดการ

คณะวิจัยได้จัดทำคู่มือระบบบริหารจัดการการเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านและให้โรงเรียนได้ดำเนินการใช้ระบบบริหารจัดการการเสริมสร้างนิสัยรักการอ่าน ทั้ง 8 ขั้นตอน โดยมีการทำความเข้าใจในระบบ วิธีการดำเนินการจัดทำข้อมูลและการรายงานผลการดำเนินการตามที่

คู่มือระบุไว้ และให้โรงเรียนดำเนินการกิจกรรมภายใต้ระบบบริหารจัดการที่พัฒนาขึ้น

การดำเนินการใช้กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

1. กิจกรรมระดับโรงเรียน คณะวิจัยได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในโรงเรียนและนักเรียนได้เห็นความสำคัญของการเสริมสร้างนิสัยรักการอ่าน ในการเปิดภาคเรียนการศึกษาของปีการศึกษา 2558 ทั้งภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ได้มีการจัดตลาดนัดหนังสือ

โดยได้นำหนังสือไปจัดแสดงให้นักเรียนได้เห็นหนังสือที่นักเรียนจะสามารถนำไปใช้เพื่อการอ่านในห้องเรียนและที่บ้านมีหนังสือแบบใดบ้าง ซึ่งนักเรียนสามารถเลือกหนังสือเข้าห้องเรียนได้ตามความต้องการ ในขณะที่เดียวกันได้มีการจัดกิจกรรมกระตุ้นนิสัยรักการอ่านโดยผ่านกิจกรรมการเล่นิทานให้น้องฟัง กิจกรรมสันทนากการ กิจกรรมการสร้างหุ่นมือ กิจกรรมการประกวดตัวการ์ตูนสัญลักษณ์รักการอ่านประจำโรงเรียน เมื่อสิ้นปีการศึกษาจะมีกิจกรรมการแสดงผลงานรักการอ่าน เพื่อนำผลงานที่โรงเรียน คณะครู และนักเรียนได้สร้างสรรค์ร่วมกันตลอดปีการศึกษา 2558 มาจัดแสดง พร้อมทั้งมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงในปีถัดไป

2. กิจกรรมระดับห้องเรียน จากการจัดกิจกรรมระดับโรงเรียนในการสร้างจุดร่วมเพื่อสร้างเสริมนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นในโรงเรียน และได้นำหนังสือเข้าห้องเรียนแล้ว ในการดำเนินการกิจกรรมระดับห้องเรียน คณะวิจัยร่วมมือกับโรงเรียนวัดพลอยกระจ่างศรี จัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านในระดับห้องเรียน เพื่อให้ครูใช้หนังสือที่นักเรียนเลือกหนังสือเข้าห้องเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาต่างๆ และกระตุ้นให้นักเรียนเกิดนิสัยรักการอ่านในห้องเรียน โดยกิจกรรมที่ดำเนินการ ได้แก่กิจกรรมใช้หนังสือประกอบการเรียนการสอน โดยครูผู้สอนในรายวิชาต่างๆ จะใช้หนังสือที่นักเรียนเลือกเข้าห้องเป็นกิจกรรมประกอบการสอนในรายวิชาต่าง หรือจัดกิจกรรมเสริมในช่วงพัก หรือใช้จัดกิจกรรมในวาระสำคัญต่างๆ โดยมีผลงานออกมา เช่น ป้ายนิเทศในห้องเรียน สื่อประกอบการเล่นิทานประเภทต่างๆ เช่น หุ่นมือ หมากรูปสัตว์ การปั้นหุ่นดินน้ำมันประกอบการเล่นิทาน การฝึกนักเรียนรุ่นพี่เป็นอาสาสมัครในการเล่นิทานให้น้องฟังในช่วงพักเที่ยง

3. กิจกรรมระดับนักเรียน จากการจัดกิจกรรมระดับโรงเรียนและระดับห้องเรียนแล้วนั้น คณะวิจัยและโรงเรียนเรียนวัดพลอยกระจ่างศรีโดยคณะครูและนักเรียน

ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำหนังสือที่นักเรียนเลือกเข้าห้องเรียนของตัวเองกลับไปอ่านที่บ้านได้ โดยกำหนดให้สามารถยืมได้สัปดาห์ละหนึ่งเล่ม และนำกลับมาเปลี่ยนเป็นเล่มใหม่ได้ในสัปดาห์ถัดไป ทั้งนี้ ได้มีการจัดหากระเป๋าสำหรับใส่หนังสือและสมุดบันทึกการอ่านให้กับนักเรียนทุกคนได้ใช้ในกิจกรรมนี้ นักเรียนทุกคนที่นำหนังสือกลับบ้านเพื่อไปอ่านต้องมีการบันทึกการอ่านของตนเองในแต่ละสัปดาห์ โดยอาจเป็นการวาดรูปจากเรื่องราวที่อ่าน การสรุปเรื่องราว การแต่งนิทานจากนิทานที่ได้นำกลับไปอ่าน เพื่อสร้างสรรค์จินตนาการให้เกิดขึ้นกับตัวนักเรียนเอง นิทานที่นักเรียนแต่งขึ้นจะได้รับการคัดเลือกให้เป็นนิทานประจำโรงเรียนต่อไป

3. กิจกรรมระดับครอบครัว การดำเนินการกิจกรรมระดับครอบครัว คณะวิจัยร่วมมือกับโรงเรียนวัดพลอยกระจ่างศรี จัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านในระดับครอบครัว เพื่อให้ผู้ปกครองของนักเรียนใช้หนังสือที่โรงเรียนจัดหาไว้เพื่อการอ่านและเป็นการเสริมความรู้ ปัญญา และกระตุ้นให้นักเรียนเกิดนิสัยรักการอ่านในตัวเอง ทั้งนี้การดำเนินการได้จัดกิจกรรมการร่วมพบปะคณะวิจัยของ คณะศึกษาศาสตร์และคณะครูของโรงเรียน ผู้ปกครองที่เข้าร่วมประกอบด้วย พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย หรือบุคคลในเครือญาติ และบุคคลในชุมชน ร่วมทั้งนักเรียนในโรงเรียนจำนวนหนึ่ง กิจกรรมที่จัดได้แก่กิจกรรมเฝ้าดูสื่อที่เหมาะสมกับลูกหลานของตนเอง การสาธิตการเล่นิทานและการอ่านนิทานให้ลูกหลานฟัง การเลือกหนังสือร่วมกันระหว่างผู้ปกครองและลูกหลาน และการนำหนังสือกลับบ้าน โดยกิจกรรมระดับครอบครัวดำเนินการในช่วงปิดภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ซึ่งเป็นช่วงที่นักเรียนได้ใช้เวลาอยู่กับครอบครัวมากที่สุด ในการนำหนังสือกลับบ้านของผู้ปกครอง นำกลับบ้านได้ครอบครัวละ 3 เล่ม โดยมีกระเป๋าเยี่ยมอ่านให้กับผู้ปกครอง นอกจากนี้ ผู้ปกครองที่เข้าร่วมโครงการได้ทำเครือข่ายร่วมกัน เพื่อการแลกเปลี่ยนหนังสือระหว่างกันได้ เพื่อให้ลูกหลานของตนเองได้อ่านหนังสือที่หลากหลายมากขึ้น และเมื่อเปิดภาคเรียนผู้ปกครองได้นำหนังสือกลับมาที่

โรงเรียนเพื่อใช้ในกิจกรรมระดับโรงเรียน ระดับห้องเรียน
และระดับนักเรียนตามปกติ

ภาพประกอบที่ 3 ผลงานกิจกรรมระดับโรงเรียน

ภาพประกอบที่ 4 ผลงานกิจกรรมระดับห้องเรียน

ภาพประกอบ 5 ผลงานกิจกรรมระดับนักเรียน

ภาพประกอบ 6 กิจกรรมระดับครอบครัว

ตอนที่ 3 การหาประสิทธิภาพ

ความพึงพอใจต่อการใช้ระบบบริหารจัดการและกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

ผู้ประเมินได้แก่ นิสิต ผู้บริหารและคณะครู ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ผลการประเมินระบบบริหารจัดการและกิจกรรม
ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน มีรายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 ความพึงพอใจต่อการใช้ระบบบริหารจัดการและกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

ความพึงพอใจ	จำนวนผู้ประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลความ
ระบบบริหารจัดการ	10	4.00	0.58	มาก
กิจกรรมระดับโรงเรียน	20	4.50	0.66	มาก
กิจกรรมระดับห้องเรียน	15	4.42	0.58	มาก
กิจกรรมระดับครอบครัว	35	4.50	0.59	มาก
กิจกรรมระดับนักเรียน	104	4.63	0.49	มากที่สุด

จากตาราง 1 พบว่า ความพึงพอใจต่อการใช้ระบบบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58) และกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 1) กิจกรรมระดับโรงเรียน อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66) 2) กิจกรรมระดับห้องเรียนอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58) 3) กิจกรรมระดับนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49) 4) กิจกรรมระดับครอบครัวอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59)

พฤติกรรมการอ่านของนักเรียน

ผู้ประเมินได้แก่ ครูประจำชั้นเรียนจำนวน 9 คน ประเมินนักเรียนในชั้นเรียนของตนเอง รวมจำนวนนักเรียนที่ประเมิน 104 คน โดยการคาดหวังด้านพฤติกรรมการอ่านของนักเรียน อยู่ทีระดับไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ผลการประเมินดังตาราง 2

ตาราง 2 พฤติกรรมการอ่านของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา โรงเรียนวัดพลอยกระจ่างศรี

ข้อ	รายการประเมิน	ใช่	ไม่ใช่	ร้อยละ
1	นักเรียนชอบอ่านหนังสือเมื่อมีเวลาว่าง	96	8	92.31%
2	นักเรียนอ่านหนังสือเมื่อใกล้สอบเท่านั้น	68	36	65.38%
3	นักเรียนอ่านหนังสือพิมพ์แม้จะอ่านเพียงบางหมวดเท่านั้น	69	35	66.35%
4	นักเรียนอ่านหนังสือที่ชอบซ้ำ ๆ หลายครั้ง	93	11	89.42%
5	นักเรียนขีดเส้นใต้ข้อความที่สำคัญในหนังสือเรียนของตนเอง	70	34	67.31%
6	นักเรียนใช้หนังสือในห้องเรียนเพื่อค้นคว้าทำงานที่ครูมอบหมาย	93	11	89.42%
7	นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนหนังสืออ่านกับเพื่อนเสมอ	85	19	81.73%
8	นักเรียนจดบันทึกข้อมูลที่น่าสนใจหลังจากการอ่าน	77	27	74.04%
9	นักเรียนนำเรื่องที่อ่านจากหนังสือมาคุยหรือเล่าให้เพื่อนฟัง	85	19	81.73%
10	นักเรียนเลือกหนังสือที่ชอบอ่านด้วยตนเอง	101	3	97.12%
11	นักเรียนคิดว่า การอ่านหนังสือทำให้เราเป็นคนทันเหตุการณ์	87	17	83.65%
12	นักเรียนชอบแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	87	17	83.65%
13	นักเรียนอ่านหนังสือได้ช้า แต่มีความพยายามในการอ่าน	83	21	79.81%
14	เมื่อนักเรียนอ่านหนังสือจบ มักจะเขียนความคิด หรือข้อคิดที่ได้จากการอ่าน	74	30	71.15%

ข้อ	รายการประเมิน	ใช่	ไม่ใช่	ร้อยละ
15	นักเรียนชอบดูข้อมูลในอินเทอร์เน็ตมากกว่าอ่านหนังสือ	39	65	37.50%
	สรุปภาพรวมด้านพฤติกรรมการอ่านของนักเรียน	1207	353	77.37%
	จำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมการอ่านสูง (ร้อยละ 80 ขึ้นไป)	61		58.65%
	จำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมการอ่านปานกลาง (ร้อยละ 50 - 79)	34		32.69%
	จำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมการอ่านต่ำ (ต่ำกว่าร้อยละ 50 ลงมา)	9		8.65%

จากตาราง 2 ภาพรวมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาโรงเรียนวัดพลอยกระจ่างศรีจากจำนวนที่ประเมิน 104 คน พบว่า มีพฤติกรรมการอ่านร้อยละ 77.37 โดยที่จำนวนนักเรียนที่มีร้อยละของพฤติกรรมการอ่านร้อยละ 80 ขึ้นไปมีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 58.65

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาไทย

โรงเรียนวัดพลอยกระจ่างศรี ได้มีการทดสอบความรู้ความสามารถทางภาษาของนักเรียนในระดับชั้นต่างๆ ในปีการศึกษา 2558 ผลการทดสอบดังตาราง 3

ตาราง 3 รายงานผลการทดสอบความรู้ความสามารถทางภาษาไทยของนักเรียนโรงเรียนวัดพลอยกระจ่างศรี

ระดับชั้น	การทดสอบ	คะแนนที่ได้ (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
ป.3	คะแนนด้านภาษา NT	42.14	46.64
ป.6	การทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET วิชาภาษาไทย	55.68	49.33
ม.3	การทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET วิชาภาษาไทย	34.80	42.64

จากผลการทดสอบ พบว่า นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนการทดสอบระดับชาติในรายวิชาภาษาไทยสูงกว่าเกณฑ์ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ในขณะที่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ

อภิปรายผล

การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กไทย โดยการใช้ระบบบริหารจัดการและกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่พัฒนาขึ้น เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดนิสัยรักการอ่าน ตามที่ สรรพร เขียมมงคลสกุล, บัณฑิตวิเศษ จากตุ๊กตัญญาประทีป (2557) ที่ได้กล่าวว่า การสร้างนิสัยรักการอ่านประกอบด้วยการสำรวจบริบทการเรียนการสอน และการสร้างแรงจูงใจตามกรอบมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งได้แก่แรงจูงใจขั้นพื้นฐาน แรงจูงใจตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ทั้งนี้ ผลการใช้ระบบบริหารจัดการและกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน พบว่า ความพึงพอใจในการใช้

ระบบบริหารจัดการและกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านระดับโรงเรียนมีความพึงพอใจในกิจกรรมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ภาพรวมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาโรงเรียนวัดพลอยกระจ่างศรีมีพฤติกรรมการอ่านร้อยละ 77.37 โดยที่จำนวนนักเรียนที่มีร้อยละของพฤติกรรมการอ่านร้อยละ 80 ขึ้นไปมีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 58.65 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนโรงเรียนวัดพลอยกระจ่างศรี ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ผลการสอบ NT ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 42.14 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศที่คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 46.64 ระดับชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 6 ใช้ผลการทดสอบ O-NET วิชาภาษาไทย ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 55.68 สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศที่คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 49.33 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใช้การทดสอบ O-NET วิชาภาษาไทย ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 34.80 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศที่คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 42.64 สอดคล้องกับ ธนศักดิ์ เมืองเจริญ อารีย์ ชื่นวัฒนา และ อรทัย วารีสอาด (2554) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โรงเรียนนานาชาติบางกอกพัฒนา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยหลักสำคัญ 3 ประการ ที่ส่งผลต่อการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน คือ ปัจจัยเกี่ยวกับตัวนักเรียน ปัจจัยเกี่ยวกับครอบครัว และปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการอ่านในโรงเรียน ในขณะที่ วราภรณ์ จารุเมธีชน, อารีย์ ชื่นวัฒนา และ พวา พันธุ์เมฆา (2555) ที่ได้ศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางโดยผู้ปกครองมีบทบาทในด้าน การเสริมแรง การจัดสภาพแวดล้อม และการให้ความรู้ และส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง อีกทั้ง อาทิตยา เผ่าพงษ์คล้าย อารีย์ ชื่นวัฒนา และ พวา พันธุ์เมฆา (2553) ที่ได้ชี้ให้เห็นว่า นิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตสังกัดมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมทางการอ่านทั้งที่โรงเรียนและที่บ้านในระดับปานกลาง ซึ่งส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนของนักเรียนโรงเรียนวัดพลอยกระจำวงศ์ มีความเห็นเพิ่มเติมซึ่งสอดคล้องกับการผลการวิจัยว่า กิจกรรมการอ่านในครอบครัวช่วยสร้างนิสัยรักการอ่าน การให้เด็กเลือกหนังสือที่สนใจด้วยตนเอง (กิจกรรมขอปปิ้งหนังสือ) เป็นการสร้างแรงจูงใจในการอ่านให้กับเด็ก กิจกรรมการอ่านร่วมกันในครอบครัวช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครอบครัว กิจกรรมการอ่านร่วมกันในครอบครัวช่วยพัฒนาทักษะการอ่านของลูก

และกิจกรรม “เฝ้าดูสื่อ” ทำให้ผู้ปกครองสามารถเลือกสื่อที่เหมาะสมให้กับลูกตนเองได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กไทย โดยการใช้ระบบบริหารจัดการและกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นได้นั้นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และโรงเรียน โดยการจัดสภาพแวดล้อมรอบตัวนักเรียนที่ช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจในการอ่าน เพื่อการพัฒนาการอ่านที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ศึกษาการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กไทยโดยการใช้ระบบบริหารจัดการและกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ นอกจากนี้ควรมีการศึกษาการสร้างเครือข่ายเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กไทย โดยดำเนินกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนเพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในด้านกิจกรรมและพัฒนาเป็นเครือข่ายรักการอ่านที่เข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ดำเนินการภายใต้โครงการบริการวิชาการแก่สังคม ชื่อโครงการรวมพลังสร้างสรรค์เด็กไทยส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ งบประมาณแผ่นดิน ปี 2559

บรรณานุกรม

- Palani, K. K. (2012). Promising Reading Habits and Creating Literate Social. International Reference Research Journal Vol. 3,2(1), 91.
- Bashir , I.& Mattoo, N. H.(2012). A Study on Study Habits and Academic Performance Among Adolescents (14-19) years. International Journal of Social Science Tomorrow. Vol.1 (5), 1-5.
- Owusu-Acheaw, Micheal, (2014). "Reading Habits Among Students and its Effect on Academic Performance: A Study of Students of Koforidua Polytechnic". Library Philosophy and Practice (e-journal). Paper 1130. <http://digitalcommons.unl.edu/libphilprac/1130>
- สมโภชน์ อเนกสุข, (2548). การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. วารสารวิจัยและวัดผลการศึกษา ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มีนาคม 2548
- สุนีย์ เหมาะประสิทธิ์, ศุภวรรณ สัจจพิบูล และ โอบาส สุขหวาน.(2558). การประเมินผลการดำเนินงานของหลักสูตรสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเพื่อการประกันคุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา. วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558
- พิศมัย รัตนโรจน์สกุล. (2558). กระบวนทัศน์และกระบวนการของการวิจัยเชิงคุณภาพกับการอาชีวศึกษา. วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒปีที่ 9 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558
- สรรพ อี่ยมมงคลสกุล, ปัทมณีวิชญ์ จากตุฎฎญาประทีป.(2557). การสร้างแรงจูงใจในการอ่านในสถานศึกษา.วารสารพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา: ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 มกราคม 2557
- วราภรณ์ จารุเมธีชน,อารีย์ ชื่นวัฒนา และ พวา พันธุ์เมฆา. (2555). บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จังหวัดขอนแก่น. วารสารบรรณศาสตร์ มศว ปีที่ 5, ฉบับที่ 2 (ก.ค.-ธ.ค. 2555), หน้า 60-75
- ธนศักดิ์ เมื่องเจริญ อารีย์ ชื่นวัฒนา และ อรทัย วารีสอาด. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โรงเรียนนานาชาติบางกอกพัฒนา.วารสารบรรณศาสตร์ มศว ปีที่ 4, ฉบับที่ 2 (ก.ค.-ธ.ค. 2554), หน้า 15-28
- อาทิตยา เผ่าพงษ์คล้าย, อารีย์ ชื่นวัฒนา.และ พวา พันธุ์เมฆา. (2553). นิสัยรักการอ่าน สภาพแวดล้อมทางการอ่านที่โรงเรียนและที่บ้านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตสังกัดมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร.วารสารบรรณศาสตร์ มศว ปีที่ 3 (2553), หน้า 91-101
- พรรณี บุญประกอบ และคณะ (2551). รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาพลังปัญญาของเยาวชนไทย . สืบค้นออนไลน์จาก สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ URL http://thesis.swu.ac.th/swufac/Beh/Phanee_B_R442446.pdf เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2559